

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84517,Klawe-Henryk.html>
2021-12-09, 11:15

Klawe Henryk

KLAWE Henryk (23 XII 1832, Warszawa – 24 II 1926, tamże), farmaceuta, pionier polskiego przemysłu farmaceutycznego. Syn Jana Henryka, piekarza, z rodziny pochodzenia bawarskiego, i Anny z Gussetów.

Ukończył szkołę średnią w Siedlcach, odbył praktykę apteczną w aptece Jendego w Rawie (ob. Rawa Mazowiecka) w 1848–52 i otrzymał świadectwo pomocnika aptekarskiego. W 1854–56 studiował w Szkole Farmaceutycznej w Warszawie i uzyskał dyplom prowizora, a w 1858 – magistra farmacji. W 1860 (inna wersja: 1862) założył aptekę przy placu św. Aleksandra w Warszawie (ob. plac Trzech Krzyży), przy której kilka lat później (1862 lub 1868) utworzył laboratorium produkujące środki farmakologiczne. W 1875 otworzył drugą aptekę w Warszawie, u zbiegu ulic Marszałkowskiej i Żurawiej. W 1892 przekształcił swoje laboratorium w fabryczkę pod nazwą Laboratorium Chemiczno-Farmaceutyczne Mgr Klawe.

K. przez pewien czas pełnił funkcję asesora farmacji przy Warszawskim Urzędzie Lekarskim, uczestniczył w założeniu Kasy Wsparcia dla Podupadłych Farmaceutów, był jednym z założycieli Warszawskiego Tow. Farmaceutycznego, w 1886–95 oraz 1900–01 pełnił w nim funkcję prezesa.

W 1906 zarząd nad apteką i laboratorium przejął najmłodszy syn K., Stanisław Adolf, który zapoczątkował produkcję pierwszych specyfików pochodzenia zwierzęcego takich jak destrin. Systematycznie rozwijano produkcję leków, w 1914 wytwarzano 14 własnych specyfików, a od 1915, podczas I wojny światowej, produkowano także surowice i materiały opatrunkowe dla wojska. Te preparaty przyniosły firmie wysoki zysk, który umożliwił wzbogacenie asortymentu o szczepionki przeciwcholeryczną, przeciwtyfusową i przeciw ospie.

W 1920 firmę przekształcono w samodzielny zakład i przeniesiono do nowych pomieszczeń przy ul. Karolkowej; przyjął nazwę: Tow. Przemysłu Chemiczno-Farmaceutycznego „d. Magister Klawe” SA. Firma, pod kierownictwem syna K., Stanisława Adolfa, produkowała wiele organopreparatów (m.in. medulogen, lienogen, glandulogen, pancreogen, hepatogen, renogen, testogen, ovarogen), a także szczepionki i surowice. W tym okresie, jak głosi anegdota, utarło się powiedzenie: „Powiedz coś klawego”, a w odpowiedzi rzucano którąś z nazw leków. W latach 30. spółka była jednym z najważniejszych producentów leków w Polsce, eksportowała także swoje wyroby do zach. Europy, Kanady i na Bliski Wschód. Najstarszymi specyfikami firmy Mgr Klawe była mąka mleczna (mleko w proszku) i syrop z tlenkiem żelaza znany pod nazwą „homogen Klawe”.

W 1940 fabryka została przejęta przez niemieckie władze okupacyjne, a w 1946 znacjonalizowana i weszła w skład Warszawskich Zakładów Farmaceutycznych Polfa.

PSB (B. Kuźnicka).

T. Kikta: *Przemysł farmaceutyczny w Polsce (1823–1939)*, Warszawa 1972, s. 238–246; T.W. Świątek: *Rody Starej Warszawy*, Warszawa 2000.

Anna Trojanowska

[Poprzedni](#)
[Następny](#)